

otázky, jejichž zodpovědění mělo zjednatí žádoucí jasno o tom, jaký vliv měla novela k domovskému zákonu, zejména pak její ustanovení o nabývání práva domovského na základě desetiletého dobrovolného a nepřetržitého pobytu v obci na veřejnou péči o chudé a hlavně na spojené s ní finanční oběti těch kterých obcí.

Toto poslednější statistické vyhledávání konalo se roku 1904 a vztahovalo se na léta 1901 a 1902, tedy na dvouleté období, kterým se začaly uplatňovati nároky na právo domovské, předchozím desetiletým dobrovolným a nepřetržitým pobytem v obci „vydržené“.

Výsledek byl, bohužel, málo uspokojivým, jednak pro malé porozumění, jehož toto statistické vyhledávání v převážné části obcí moravských doznalo, jednak i proto, že při něm užitá metoda vylučovala skoro všelikou kritiku sebraného statistického materiálu.

Zkušenostmi při tomto vyhledávání nabytými potvrzena byla i v jiných zemích uznávaná zásada, že správná a spolehlivá chudinská statistika musí se opíratí o data individuální, t. j. že se musí zakládati na pokud možná zevrubném popisu každé jednotlivé osoby, která bere účast na péči o chudé.

Soubor takovýchto popisů jednotlivých osob, účastných veřejné péče o chudé v obci nebo v celé zemi, nazývá se pak **chudinským katastrem** obecním nebo zemským.

První zemí rakouskou, která chudinský katastr zavedla a v nepřetržité evidenci jej chová a v níž se toto zařízení dle opatřených informací co nejlépe osvědčilo, bylo vévodství štýrské. Zemský výbor markrabství moravského vyslal tudíž zemského účetního radu Františka Ešnera do Štýrského Hradce, aby tam prostudoval zařízení a vedení chudinského katastru a podal o výsledku své studijní cesty zprávu.

Na základě této zprávy usnesl se pak zemský výbor, přikročiti na Moravě a v moravských obvodech ve Slezsku k zařízení a vedení chudinského katastru dle vzoru štýrského.

Dokud nebudou chudinským zákonem, jenž má býti vydán, zavedeny místní chudinské rady, kterým ve Štýrsku přináleží opatrovati péči o chudé v obcích a obstarávati soupis a evidenci chudobných osob, podporovaných z veřejných prostředků, případně na Moravě a v moravských obvodech ve Slezsku ovšem i tento poslednější úkol prozatím představenstvům obcí (obecním radám). Na jejich svědomitosti při řešení tohoto úkolu bude ovšem záviseti, potká-li se tato přípravná práce, o níž se má opíratí želaná úprava chudinského zákonodárství na Moravě a v moravských obvodech ve Slezsku, se žádoucím výsledkem čili nic.

K účelům prvního soupisu a další evidence chudobných lidí, účastných péče o chudé z veřejných prostředků, dodává se představenstvu obce (obecní